

نقش مصالح در ادراک چند حسی از حیاط خانه ایرانی

حسین باقری*^۱

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده‌ی معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت، تهران، ایران.

H_bagheri@arch.iust.ac.ir

چکیده

توجه به "ادراک چند حسی" برای نخستین بار به صورتی منسجم، توسط "یوهانی پالاسما" مطرح گردیده است. در این پژوهش، کاربردی‌ترین دریاقت چند حسی در ادراک محیط، از طریق معماری مصالح مورد توجه بوده است. هدف از این پژوهش، بازشناسی جایگاه مصالح در ادراک محیط معماری است. چگونگی پاسخدهی به نیازهای حسی انسانی، و استخراج معیارهای ادراک چند حسی از طریق مصالح، پرسش پژوهش بوده است. در این راستا با روش کیفی و رویکردی تحلیلی-توصیفی و هم‌چنین مطالعه نوشتارهایی در ارتباط با پدیدارشناسی پالاسما، در پاسخ بدان اقدام گردیده است. یافته‌های پژوهش نشان داده، کاربرد مصالح در حیاط خانه ایرانی بر مبنای اشتراک حواس پنجگانه انسانی است. حضور مصالح طبیعی و ارتباط با طبیعت از طریق مصالحی چون؛ آب، آسمان، باد و خاک، فارغ از جنبه‌های عملکردی، زیبایی‌شناسانه و اقلیمی، به مفاهیم نمادی نیز اشاره داشته است. نتایج حاصل شده، به عنوان راهکارهایی برای طراحان محیط و معمارانی که همواره به رابطه‌ی انسان- طبیعت- معماری از طریق مصالح حساس اند، راهگشا خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: پدیدارشناسی معماری، یوهانی پالاسما، معماری چند حسی، مصالح، حیاط.